

Publiek Belang

BVPP

Bond van Post-Personeel

Per email verzonden

Postdialoog

T.a.v. Mevrouw M. Oudeman (voorzitter)

Bezuidenhoutseweg 73

2594 AC Den Haag

11 april 2018

Betreft: Postdialoog

Geachte mevrouw Oudeman,

Inleiding

Hierbij treft u – zoals toegezegd in ons eerdere overleg – namens de vakbonden FNV, Bond van Post Personeel, CNV en VHP2 de gezamenlijke visie op de postmarkt voor het komende decennium.

Allereerst worden de uitgangspunten en randvoorwaarden geschetst waaraan in onze visie moet worden voldaan bij de invulling van de postmarkt van de toekomst. Vervolgens staan we stil bij de mogelijke scenario's.

Uitgangspunten / randvoorwaarden

Vanuit de belangen van alle werkenden in de postmarkt, komen wij tot de volgende uitgangspunten en randvoorwaarden:

1. Beëindiging concurrentie op arbeidsvoorwaarden

Hoewel wij de definitieve invoering van de 80% norm toejuichen, beschouwen wij dit als een 1^e stap in de goede richting. Er is immers nog steeds sprake van stevige concurrentie op arbeidsvoorwaarden. Niet alleen door het op grote schaal inzetten van zogenaamde min – max contracten, maar ook door het betalen op basis van niet gedispenseerde normering, waardoor er zeer waarschijnlijk nog steeds minder dan het minimumloon wordt betaald.

Tegen deze achtergrond pleiten wij voor het realiseren van één fatsoenlijke, algemeen verbindend verklaarde sector-cao voor de postmarkt.

2. De continuïteit van de betrokken ondernemingen

Het volume in de postmarkt krimpt zienderogen. Dat leidt ertoe dat de concurrentie in toenemende mate feller wordt omdat er steeds minder te verdelen is. Het gevolg hiervan is dat de prijzen steeds verder dalen, hetgeen ergens gecompenseerd moet worden. Aangezien de grootste "kostenpost" de factor arbeid is, zal er op de factor arbeid bezuinigd blijven worden. Het laat zich raden wat de gevolgen hiervan zijn: druk op arbeidsvoorwaarden (cao), druk op de arbeidsomstandigheden en toename van de werkdruk.

Het is onafwendbaar dat er uiteindelijk bedrijven om zullen vallen en/of (vijandig) worden overgenomen met alle negatieve gevolgen van dien (denk bijvoorbeeld aan het afwentelen van de sociale kosten op de samenleving).

Een ander negatief gevolg is dat bedrijven geen langdurige relaties met werknemers durven aan te gaan en er slechts tijdelijke, kleine arbeidsovereenkomsten worden afgesloten. Voor betrokken medewerkers is er een voortdurend risico op baanverlies en een voortdurende aanval op de continuïteit van de betreffende ondernemingen.

Het is daarom van groot belang dat de bedrijven, die uiteindelijk verantwoordelijk zijn voor het leveren van de baanzekerheid en de begeleiding van medewerkers, de noodzakelijke stabiliteit wordt gegund.

3. De kwaliteit van de dienstverlening.

Alle spelers op de postmarkt hebben belang bij het leveren van optimale, kwalitatief stabiele dienstverlening aan hun klanten. Daarin moet ook het onderscheidend vermogen liggen. Niet alleen de servicekaders, maar ook de daadwerkelijke operationele uitvoering dient als basis gewoon op orde te zijn; dit staat door de huidige, instabiele situatie onder druk. Het leveren van een structureel goede kwaliteit vindt zijn basis in acceptabele arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden van de mensen die het werk uitvoeren.

4. De betaalbaarheid van de dienstverlening.

De “basispostdienstverlening” moet betaalbaar blijven omdat daarmee immers ook de omvang van de werkgelegenheid beter in stand kan blijven. Inefficiëntie moet worden vermeden (het kunstmatig in stand houden van meerdere netwerken is in onze ogen een vorm van het ontbreken van efficiëntie).

Een belangrijk aandachtspunt in alle scenario’s is de wijze waarop de eindgebruiker, waaronder de consument, beschermd gaat worden tegen te hoge tarieven.

5. Duurzaamheid in de uitvoering van de dienstverlening

Teneinde de postbezorging op met name “the last mile” te verduurzamen dient er te worden geïnvesteerd in innovatieve vervoer- en hulpmiddelen. Thans is er – met name door de voortdurende concurrentie op prijs – onvoldoende bereidheid om deze investeringen te doen. Een van de gevolgen hiervan is dat de maatschappelijke acceptatie afneemt en de “license to operate” verder onder druk komt te staan.

6. Focus op de postmarkt

Wij pleiten ervoor om in het kader van de postdialoog de focus te houden op de postmarkt en niet ook de discussie over de bezorging van voedsel, kranten, huis- aan huis, alle soorten pakketten en expresse-zendingen en/of goederen in zijn algemeenheid¹ hierbij te gaan betrekken.

Snelle besluitvorming is noodzakelijk om ongelukken met grote sociale gevolgen te voorkomen. Zorg voor de 60.000 mensen die werken in de postmarkt in Nederland is meer dan ooit nodig.

¹ de “brede bezorgmarkt”, die nu niet bestaat.

Scenario's

1. UPD-scenario's

a. Aanbesteding UPD

Aanbesteding van de UPD zal onvermijdelijk leiden tot veel onzekerheid bij met name de medewerkers van PostNL. Dit scenario is uitsluitend bespreekbaar indien de randvoorwaarde geldt dat het getroffen personeel moet worden overgenomen met behoud van arbeidsvoorwaarden inclusief pensioenrechten.

b. Versobering UPD

Versobering van de UPD leidt tot een met Denemarken vergelijkbaar scenario, waarbij het medium post zijn waarde verliest met alle negatieve gevolgen van dien voor de werkgelegenheid en de kwaliteit van de postdienstverlening voor de Nederlandse samenleving.

2. Postmarkt scenario's

a. Instandhouding van meerdere netwerken onder voortzetting AMM-regime

Dit scenario (kunstmatige bescherming van naast elkaar bestaande netwerken) heeft in onze visie geen toekomst. Door de aanhoudende krimp zullen er op termijn - onontkoombaar - bedrijven omvallen. Ook zal er in dit scenario geen redelijke onderhandelingspositie voor werknemers en bonden ontstaan.² Een voortgaande concurrentie op arbeidsvoorwaarden is immers zeer waarschijnlijk, met als resultaat kleine en onzekere banen. Ook een verantwoorde afbouw van de werkgelegenheid met inachtneming van redelijke sociale standaarden is niet aannemelijk.

b. Verkaveling

De verkaveling van de markt (het streekvervoer-model) kan een optie zijn, mits:

1. Er een goede en efficiënte oplossing is voor de praktische punten v.w.b. het uitwisselen van post. Daarmee bedoelen we dat de complexiteit van het samenvoegen van post van de diverse partijen niet op de postbezorgers wordt afgewenteld en dat gedwongen ontslagen moeten worden vermeden (het aantal banen zal in dit scenario immers afnemen). Dat laatste kan door de partijen, die het kavel krijgen te verplichten de werknemers van andere partijen – inclusief bestaande verplichtingen, zoals pensioenen - over te nemen. De vraag bij het scenario aanbesteding/ verkaveling is wel in hoeverre Europese aanbestedingsregels hierbij op gespannen voet kunnen staan met de eerdergenoemde randvoorwaarden. Dit zou moeten worden uitgezocht;

² De huidige constellatie in de postmarkt leidt tot een lage organisatiegraad met "inwisselbare" werknemers, waarbij iedere ontwikkeling van arbeidsvoorwaarden wordt geblokkeerd door de dreiging van de overname van de resterende postvolumes door met partijen met nog slechtere arbeidsvoorwaarden en de vakbonden nauwelijks positie hebben.

2. Er sprake is van een fatsoenlijke sector-cao voor de postmarkt;
3. Er een acceptabele oplossing is voor de werknemers van de partijen, die in het deel van het land werken waar hun bedrijf de kavel niet heeft gekregen.

Een belangrijk nadeel van dit scenario is wel dat de medewerkers bij elke nieuwe verkavelingsronde opnieuw in onzekerheid worden gebracht.

c. Consolidatie

Dit scenario heeft de voorkeur omdat de kans op het creëren van een stabiele en veilige werkomgeving met acceptabele arbeidsvoorwaarden hier het grootst is. Uiteraard mits de belangen van de werknemers van de bij een fusieproces betrokken partijen goed worden behartigd en gedwongen ontslagen (het aantal banen zal in dit scenario immers ook afnemen) zoveel mogelijk worden voorkomen.

De belangen van alle werkenden in de sector, ongeacht voor welk bedrijf zij werken, zullen in dit scenario zorgvuldig moeten worden meegewogen. In dit kader pleiten we ook voor aandacht voor de positie van de werknemers van een aantal kleinere spelers, die hun basis hebben in de sociale werkvoorziening; deze verdienen extra bescherming.

In de scenario's b en c zijn – naast de instelling van een passende sector-cao voor de postmarkt - harde toezeggingen nodig voor een sociaal verantwoord vangnet voor medewerkers, waarvan de baan op het spel staat en garanties noodzakelijk voor de nakoming van pensioenverplichtingen.

Betrokkenheid vakbonden

Het spreekt voor zich dat wij – gezien de belangen van de werknemers werkzaam in de postbranche – nauw betrokken wensen te blijven bij de postdialoog. Niet alleen daar waar het de arbeidsvoorwaarden en/of arbeidsomstandigheden betreft, maar ook daar waar het gaat om de keuze in de voorliggende scenario's voor de postmarkt en de UPD.

Wij gaan ervan uit met dit "visiestuk" al een eerste opbouwende bijdrage te kunnen leveren aan het tot stand brengen en borgen van een vitale postmarkt voor de korte en lange termijn.

Hoogachtend,

Ger Deleij
FNV

Etienne Haneveld
FNV

Joost Bol
BVPP

Anselma Zwaagstra
CNV

André Tumelaire
VHP2